

Aicina atbalstīt iespēju darbiniekiem veikt valsts apmaksāto vēža skrīningu

Sociālā iniciatīva *Misija Nulle* aicina savus biedrus un ikvienu Latvijas uzņēmumu iesaistīties jaunā sabiedrības veselību veicinošā iniciatīvā, nodrošinot darba ņēmējiem iespējas laikus veikt valsts apmaksātos vēža skrīningus un informēt savus darbiniekus par valsts apmaksātām vēža pārbaudēm.

Onkoloģiskās slimības un mirstība no ļaundabīgajiem audzējiem ir otrs biežākais nāves cēlonis Latvijā. Viens no zinātniski veiksmīgiem pasākumiem, kas tiek īstenots visā pasaulē, ir regulāras vēža profilaktiskās pārbaudes jeb skrīnings, norāda Schwenk Latvija valdes locekle un nacionālās iniciatīvas *Misija Nulle* iniciatore Linda Šedlere.

Tāpēc *Misija Nulle* aicina uzņēmumus Latvijā savā sociālās atbildības politikā paredzēt, ka ikvienam darbiniekam tiek apmaksāta viena brīvdiena atbilstoši skrīninga kalendāram, kuras laikā veikt valsts apmaksātos skrīningus - krūts vēža, zarnu vēža, prostatas vēža un dzemdes kakla vēža skrīningu.

Šādi darba devēji var pasargāt savus darbiniekus no onkoloģiskajām saslimšanām, jo ir iespējams atklāt pirmsvēža stadijas (dzemdes kakla un zarnu vēzim) un daudzos gadījumos tās veiksmīgi izārstēt, saglabājot cilvēka darbaspējas un novēršot ilgstošu darba nespēju.

Atbalstot minēto iniciatīvu, darba devēji ne tikai izrādītu reālas rūpes par darbinieku veselību, bet arī mazinātu slogu valsts budžetam un samazinātu darbaspēka izmaksas. Ar šo soli uzņēmums iegulda savā nākotnē, palielinot darbinieku lojalitāti, produktivitāti un samazinot riskus, kas saistīti ar ilgtermiņa veselības problēmām.

“Cilvēka veselība un dzīvība ir būtiskākais, kas mums jāsaglabā un jāsaudzē. Uzņēmuma Schwenk prakse jau gadiem ilgi to izvirzīt kā prioritāti nenoliedzami dod labumu ne tikai katram individuāli, bet uzņēmumam kopumā. Tie ir veselāki un produktīvāki darbinieki, ļoti zema to mainība, augsta strādājošo apmierinātība un iesaiste uzņēmuma procesos. Mūsu darbiniekiem reizi gadā nodrošinām obligāto veselības pārbaudi neatkarīgi no veicamajiem pienākumiem un tās laikā nodrošinām papildu izmeklējumus un konsultācijas kritisko un hronisko slimību prevencijai. Piešķiram arī divas apmaksātas brīvdienas gadā savas vai tuvinieku veselības veicināšanai, kā arī nodrošinām izglītojošas aktivitātes. Tie ir mazi soļi, kas dod lielu ieguvumu, tāpēc aicinu un iedrošinu arī citus uzņēmumus ieviest praktisku atbalstu valsts nodrošināto veselības pakalpojumu saņemšanai,” pauž Linda Šedlere.

Latvijā tikai 34% no strādājošajiem, kam bijusi onkoloģiskas saslimšana, ir saņēmuši sava darba devēja atbalstu, bet katrs trešais smagi slimais darbinieks baidās par nopietnu saslimšanu teikt darba devējam, un 35% par savu nopietno saslimšanu nav informējuši, liecina #StrādājotArVēzi iniciatīvas dati.

Pēc Latvijas Darba devēju konfederācijas datiem, izmaksas, kas darba devējiem rodas darbinieku slimības dēļ, Latvijā ir augstākās Baltijas valstīs. Saskaņā ar statistikas datiem vidēji Latvijā

vienlaikus slimo ap 26 tūkstošiem darbinieku un slimības pabalsta apmērs pēdējo piecu gadu laikā ir audzis par 128%.

Misija Nulle aicinājums darba devējiem izskan laikā, kad Slimību profilakses un kontroles centrs īsteno sabiedrības informēšanas kampaņu “Atrodi laiku, lai dzīvotu ilgāk!”, kuras mērķis ir mudināt iedzīvotājus aktīvāk veikt valsts apmaksātos vēža skrīningus.

2023.gadā atsaucība dzemdes kakla vēža skrīningam bija 55,2%, krūts vēža skrīningam - 36,1%, zarnu vēža skrīningam - 25,8%, prostatas vēža skrīningam - 80%, liecina Nacionālā veselības dienesta dati.

Latvijā valsts apmaksāts ir:

- krūts vēža skrīnings sievietēm vecumā no 50 līdz 70 gadiem;
- dzemdes kakla vēža skrīnings sievietēm vecumā no 25 līdz 70 gadiem;
- zarnu vēža skrīnings sievietēm un vīriešiem vecumā no 50 līdz 70 gadiem;
- prostatas vēža skrīnings visiem vīriešiem vecumā no 50 līdz 75 gadiem, vīriešiem no 45 gadiem, ja ģimenē asinsradniekam ir konstatēts prostatas vēzis.

Linda Šedlere,
Misija Nulle vadītāja, Schwenk valdes locekle